

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DPS V 0702- 59/5721/ZP/09

Warszawa, dnia 10.12.09.

SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 14.12.09
nr 8654 podpis.....

BIURO MARSZAŁKA SENATU

wzjęto dn. 11.12.09

6372 podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na otrzymane za pośrednictwem Pana Marszałka, przy piśmie z dnia 27 listopada 2009 r. znak BPS/DSK-043-2141/09, oświadczenie złożone przez Pana Senatora Lucjana Cichosza podczas 44. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 listopada 2009 r., w sprawie pisma zarządu powiatu w Krasnymstawie dotyczącego podjęcia działań zmierzających do ujednolicenia dotacji państwowej przypadającej na jednego mieszkańca domu pomocy społecznej skierowanego do placówki przed dniem 1 stycznia 2004 r., uprzejmie informuję:

W ustawie budżetowej przewidziane są środki na dotacje dla powiatów, które prowadzą lub zlecają prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy przyjęci przed dniem 1 stycznia 2004 r., a także ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem. Osoby te ponoszą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej na „starych zasadach”. Dotacja ta przysługuje na podstawie art. 87 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Miesięczna kwota dotacji dla powiatu odpowiada iloczynowi liczby wymienionych wyżej mieszkańców domów w powiecie i średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu, pomniejszonemu o dochody uzyskiwane z odpłatności za pobyt mieszkańca w domu. Ze względu na trudną sytuację budżetu państwa, Sejm RP przegłosował nowelizację ustawy budżetowej. Tym samym zmniejszone zostały środki na pomoc społeczną. W wielu województwach dotacja na jednego mieszkańca została zmniejszona o ok. 10%. Powstała sytuacja, w której zaczęło brakować środków na bieżące

funkcjonowanie domów pomocy społecznej. W ustawie budżetowej na 2009 r. (po nowelizacji) na dotacje dla powiatów przewidziano kwotę 992 691 tys. zł. W projekcie ustawy budżetowej na 2010 r. zaplanowane zostały środki w wysokości 957 385 tys. zł., tj. o 35 306 tys. zł mniej niż w roku 2009. W strukturze wydatków zaplanowanych na rok 2010 na pomoc społeczną w budżetach wojewodów (bez wydatków na świadczenia rodzinne) wydatki na domy pomocy społecznej stanowią 33,22% ogółu wydatków.

Pragnę przypomnieć, że prowadzenie domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym powiatu, dotowanym z budżetu państwa. Przepis art. 87 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie przewiduje dotacji do pełnego kosztu utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej, chyba że ten koszt jest mniejszy niż średnia miesięczna kwota dotacji dla województwa wyliczona na jednego mieszkańca. Liczba mieszkańców domów, na których przysługuje dotacja, z roku na rok maleje. Ten fakt wpływa także na zmniejszenie kwoty dotacji zaplanowanej na rok przyszły. W bieżącym roku poczynione zostały znaczne oszczędności w budżetach wojewodów. Niektóre dotyczyły również ograniczenia środków zaplanowanych na domy pomocy społecznej. Dlatego środki przyznane powiatom mogły ulec zmniejszeniu. Art. 155 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przewiduje możliwość zwiększenia lub zmniejszenia kwoty dotacji celowej z budżetu państwa na domy pomocy społecznej, jeżeli jest to uzasadnione. Kwota zwiększenia lub zmniejszenia nie może przekroczyć 20%, w zależności od typu domu oraz od uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu. O zwiększenie kwoty dotacji zwracają się do wojewodów najczęściej domy pomocy społecznej przeznaczone dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, ponieważ koszt utrzymania dziecka jest znacznie wyższy niż osoby dorosłej, a dochody z tytułu odpłatności dużo niższe. W roku bieżącym Minister Pracy i Polityki Społecznej przekazał kwotę ponad 8 300 tys. zł z niewykorzystanych rezerw celowych dla domów pomocy społecznej, na ich bieżące funkcjonowanie. Środki te powinny zabezpieczyć najpilniejsze potrzeby domów pomocy społecznej, które znalazły się w najtrudniejszej sytuacji.

Dodatkowo na trudną sytuację niektórych domów pomocy społecznej wpływa fakt, że jeszcze wiele z nich nie osiągnęło standardu usług i w związku z tym nie mogą podnieść wysokości opłaty za pobyt mieszkańca w takim domu, ponieważ nie pozwala na to przepis art. 152 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto nie można wydawać nowych skierowań do domu pomocy społecznej, prowadzonego na podstawie zezwolenia warunkowego.

Domy, które nie spełniają wymaganego standardu, obowiązane są do opracowania i realizacji programów naprawczych do końca 2010 r. Co roku Minister Pracy i Polityki

Społecznej wspiera domy pomocy społecznej w realizacji standardów. W roku 2008 wydatkowano na ten cel ponad 57 000 tys. zł, w 2009 r. - 30 100 tys. zł, a w planach na rok 2010 również przewidziano na ten cel środki w rezerwie celowej budżetu państwa przeznaczonej na pomoc społeczną. O ostatecznym kształcie przyszłorocznego budżetu, w tym także na pomoc społeczną, zadecydują posłowie w głosowaniu nad ustawą budżetową.

Według obowiązujących przepisów nie ma możliwości wprowadzenia jednakowej dotacji przypadającej na jednego mieszkańca domu pomocy społecznej, skierowanego przed dniem 1 stycznia 2004 r. Jednakże wprowadzenie jednakowej kwoty dotacji nie byłoby uzasadnione chociażby ze względu na bardzo zróżnicowane koszty utrzymania w poszczególnych domach pomocy społecznej na terenie kraju.

Dotacje dla domów pomocy społecznej planowane są w budżetach wojewodów. Minister Finansów określa limit środków dla każdego województwa, zaś wojewoda w ramach posiadanego limitu planuje środki na poszczególne zadania, w tym na dotacje dla domów pomocy społecznej. Przyjmując nawet, że każde województwo zaplanowałoby dotacje w jednakowej wysokości, to i tak w ciągu roku w związku z uwalnianymi dotacjami średnia dotacja ulegałaby zwiększeniu, z tym że w jednych województwach wzrastałaby szybciej, a w innych wolniej (w zależności od liczby dotowanych miejsc w województwie i liczby uwolnionych dotacji w ciągu roku).

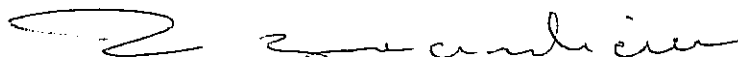
Zróżnicowanie poziomu finansowania występowało od początku przejęcia domów pomocy społecznej przez samorządy powiatowe i występuje nadal, chociaż dwa razy podejmowane były działania ze strony administracji rządowej w celu wyrównania tych różnic.

Po raz pierwszy w roku 2002 z uwagi na bardzo niski poziom dotacji proponowany w projektach budżetów wojewodów, (w skrajnych przypadkach średnia miesięczna kwota dotacji na jednego mieszkańca spadła poniżej 1.000 zł), resort w toku prac nad projektem budżetu zaproponował wyrównanie z rezerwy celowej tych wielkości do średniej wielkości 1.220 zł, kształtując najniższą dotację na tym właśnie poziomie, wyrównując w ten sposób poziom dotacji dla 9 województw. Propozycja ta została zaakceptowana przez Sejm RP.

W ten sposób 14 województw dysponowało średnią miesięczną kwotą dotacji powyżej 1.200 zł, a dwa województwa przekroczyły nieznacznie wysokość 1.300 zł na jednego mieszkańca. W ciągu roku dotacja ta jednak uległa zmianie, co w konsekwencji spowodowało nowe zróżnicowanie dotacji w poszczególnych województwach.

W 2004 roku Minister Pracy i Polityki Społecznej po raz kolejny podjął decyzję w sprawie przeznaczenia części środków z rezerwy celowej budżetu państwa na podwyższenie średniej dotacji na 1 mieszkańca domu pomocy społecznej w sześciu województwach do wysokości 1.210 zł, co miało wpływ na wyrównanie ponownie powstałych różnic w poziomie dotowania domów pomocy społecznej. Jednak w kolejnych latach zróżnicowanie pogłębiało się. W roku bieżącym wg danych zebranych w październiku b.r. najniższa dotacja wynosiła ok. 1.347 zł (woj. łódzkie), najwyższa zaś 1.795 zł (woj. podkarpackie), przy czym w trzech województwach średnia dotacja na 1 mieszkańca przekraczała 1.700 zł, w dwóch województwach 1.600 zł, w ośmiu województwach 1.500 zł, dwa województwa zaplanowały dotacje na poziomie niższym niż 1.500 zł.

Informuję jednocześnie, że w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęto prace nad założeniami do nowej ustawy o pomocy społecznej, w których rozważany jest m.in. nowy sposób finansowania domów pomocy społecznej, z pewną gwarancją ze strony budżetu państwa dla osób o najniższych dochodach.

MINISTER
wz.
Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU